Region Skånes revisorer

Process	1.3.3
Skapad av	Revisionskontoret
Godkänd av	Revisorskollegiet

MISSIV

Godkänt datum	2026-11-17
Version	
Ärendenummer	2026-RG000014

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Primärvårdsnämnden
Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Missiv

Granskning av psykisk ohälsa bland äldre – Rapport nr 10 - 2026

Sirona har på uppdrag av revisorerna i Region Skåne och i 16 skånska kommuner genomfört en granskning av psykisk ohälsa bland äldre. Syftet har varit att bedöma om Region Skåne och respektive kommun bedriver ett ändamålsenligt arbete med att förebygga psykisk ohälsa bland personer som är 75 år och äldre. Granskningen har genomförts mot bakgrund av att risken för psykisk ohälsa ökar med stigande ålder. Faktorer såsom fysisk ohälsa, nedsatt funktionsförmåga, förlust av närstående och minskade sociala nätverk kan påverka den psykiska hälsan negativt. Därutöver utgör depression den vanligaste psykiska sjukdomen bland äldre, samtidigt som äldre män är överrepresenterade i suicidstatistiken enligt Socialstyrelsen.

Sironas samlade bedömning är att de granskade nämndernas arbete i Region Skåne med att förebygga psykisk ohälsa bland personer som är 75 år och äldre inte är helt ändamålsenligt.

Granskningen visar att det finns övergripande strategier, etablerade samverkansstrukturer och flera relevanta insatser inom psykisk hälsa, suicidprevention och äldres hälsa. Äldre omfattas av den övergripande styrningen och erbjuds insatser inom primärvården, specialistpsykiatrin och geriatriken. Samtidigt har styrningen ännu inte fullt ut omsatts i enhetliga arbetssätt för tidig identifiering och vidare hantering av psykisk ohälsa bland äldre. Det förebyggande arbetets genomslag och tillgången till vissa insatser varierar mellan verksamheter.

Det finns etablerade strukturer och rutiner för samverkan och informationsöverföring, men dokumentstudien visar kvarstående utmaningar i informationsdelning och samordning, särskilt vid utskrivning från slutenvård. Uppföljning sker på flera nivåer, men insatsernas effekter på äldres psykiska hälsa och livskvalitet följs upp i begränsad utsträckning och det framgår inte att resultaten systematiskt används för styrning och förbättringsarbete.

Sammantaget finns en etablerad grund för arbetet. Kvarstående utvecklingsbehov inom den övergripande styrningen, Region Skånes primärvårds arbetssätt och tillgång till insatser, specialistpsykiatrins stöd samt den gemensamma samordningen och uppföljningen begränsar dock arbetets likvärdighet, kontinuitet och systematik.

I bilaga till detta missiv lämnar vi rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden samt psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden.

Revisorskollegiet behandlade rapporten vid sammanträdet den 17 november 2026 och beslutade att översända missiv och rapport för yttrande till hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden samt psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden. Yttranden med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas senast den 10 mars 2027.

För revisorskollegiet

Peter J Olsson

Ordförande

Jonna Toresten

Tf. Revisionsdirektör

Bilaga

Revisorernas rekommendationer

Rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden rekommenderas att, i samverkan med primärvårdsnämnden och psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, säkerställa en tydlig och långsiktig styrning av arbetet med att uppmärksamma och förebygga psykisk ohälsa bland äldre, med tydliga mål, prioriteringar och ansvar.

- Hälso- och sjukvårdsnämnden rekommenderas att, i samverkan med primärvårdsnämnden och psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, säkerställa en systematisk uppföljning av insatsernas resultat och betydelse för äldres psykiska hälsa och livskvalitet, så att resultaten kan användas i styrning och verksamhetsutveckling.

Rekommendationer till primärvårdsnämnden:

- Primärvårdsnämnden rekommenderas att säkerställa att berörd personal har tillräckliga förutsättningar, kompetens och stöd av enhetliga arbetssätt för att tidigt identifiera psykisk ohälsa, suicidrisk, ensamhet och social isolering bland äldre samt för att hantera eller föra vidare identifierade behov till rätt aktör.

- Primärvårdsnämnden rekommenderas att säkerställa en jämlik och behovsanpassad tillgång till psykologiska och psykosociala insatser för äldre inom nämndens ansvarsområde.

- Primärvårdsnämnden rekommenderas att, i samverkan med psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, kommunerna och andra berörda verksamheter, verka för tydliga och mindre personberoende former för samverkan och informationsöverföring, särskilt vid utskrivning från slutenvård.

Rekommendation till psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden:

- Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden rekommenderas att säkerställa att specialistpsykiatrins arbetssätt och stöd är anpassade till äldre personers behov samt att berörda verksamheter har tillgång till ändamålsenligt konsultativt stöd och kunskapsöverföring.